Sort, en takknemlig farge å jobbe med

Familien hadde sett for seg noe "lyst og trivelig", men da familiehytta skulle innredes kom interiørarkitekten i stedet med en mørk idé.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Naturen er vill og vakker, med store skifter mellom årstidene. Om sommeren er det lyst hele døgnet mens i vinterhalvåret er det annerledes.

På disse kanter er det flest mørke måneder i året så det var slett ikke opplagt at interiøret skulle være mørkt. Interiørarkitekt MNIL Torunn Tøllefsen som er ansvarlig for interiøret, forteller at kunden, en familie på fem, hadde egentlig sett for seg noe «lyst og trivelig».

-Men de er kjempefornøyd med resultatet. Er det ikke flott at noen tør bryte med det «vanlige»! Utbryter hun begeistret

Hensyn til vær og utsiktsforhold og tilpasning til tomten var førende for hvordan hytta ble utformet innvendig og i prosessen var det tett dialog med arkitekt Øyvind Tufto.

Om hun har fått mange reaksjoner på det sorte?

-Joda. «Jøss, sort!» er en vanlig reaksjon når folk ser bygget. Først forbauselse, men så kommer det snart: «Det er jo flott!» forteller interiørarkitekten.

En setting folk trives i

Hun opplever at dette er en setting folk trives i og at de blir forbauset over at det ikke oppleves sort.

Det er mye psykologi i hva vi oppfatter som standard for trivsel. Den mørke fargen oppleves annerledes på vinteren enn sommeren; på vinteren forsterkes kontrastene mens på sommeren blir fargen mindre dramatisk.

Mange redd for at det blir mørkt og dystert med mørke farger på store flater?

-Rart hvor fastgrodd slike myter er. Lyst og trivelig, er heller ingen sannhet.

Interiør som passpartout

I dette prosjektet ble mørke farger brukt som et passpartout for å framheve naturen utenfor. Fargene skaper dybde og er gradert fra lyst grå til sort.

Til tak og vegger er brukt panel med glattkant. Alt av panel er beiset, fargene på veggene er gradert fra sort til lys grå, mens hele takflaten er beiset sort. Hun poengterer behandlingen like viktig som fargen. Teksturen i det beisede treverket skaper nærhet til den sorte fargen. Det blir en «snill» overflate. Hadde veggene blitt malt hadde det gitt et helt annet utrykk.

Men er det ikke dristig med sort tak?

-Nei, egentlig ikke. Her hadde det blitt helt feil her med lyst tak. Det sorte taket er med på å lukke rommet og gjøre det intimt.

Belysningen er veldig viktig. Hun anbefaler å modellere rommet med lys slik at særpreget blir ivaretatt både innomhus og utvendig. Lyset må ikke ta oppmerksomhet vekk fra utsikten. Hun presiserer at riktig belysning er viktig uansett farge og beliggenhet. Det er også flott med utvendig belysning, plassert nede mot bakken utenfor vindusfeltet trekker det blikket ut og skaper volum.

Lyst gulv?

Ja, betong der teksturen er grov og snakker fint med den grove teksturen på veggene. Helhet, helhet, helhet! Understreker hun.

Råd til andre?

Når vi spør om hun har noe godt råd til andre som har lyst, men ikke helt tør driste seg på mørkere interiør, er belysning det første som nevnes.

-Her er det brukt rent sort og grått, men alle mørke farger i ulike valører krever riktig belysning for å komme til sin rett.

Folk bør absolutt bør bruke mørke farger, mener interiørarkitekten. Rom trenger ikke være gedigne for å bruke mørkt, dette er antagelig en forestilling som henger igjen fra gammelt og har sammenheng med dårlig belysning. Da var det bare store rom med mange vindu som kunne være mørke, men med god belysning har vi andre muligheter. Mørke farger omslutter rom og gjør dem intime. Mørke farger fremhever andre farger. Mørke farger blir nærmest et passpartout for et bygg med store vindusflater slik som her på dette hytteprosjektet. Mørke farger og gjerne helt sort er takknemlige farger å jobbe med!

Så det er farlig å henge fast i gamle myter?

-Ja, det meste bør forsøkes på nytt. Det er også stor forskjell på lysforhold i landet, noe det er viktig å ta hensyn til. For riktig fargegjengivelse er belysning viktig. Man må gjerne mikse mellom ulike lyskvaliteter som f.eks. halogen og led.

Tips til den som vil male mørkt? Mange synes det er vanskelig å velge farger, redd for at det skal bli feil.

-Test fargen på en flate. Ikke noe verre enn at det må males over. Glem gamle sannheter og tør litt!

En farge på et fargekart er bare én farge. Ingen farge er lite pen eller feil, det er sammenhengen som kan være uheldig. Hvis du ikke har noen referanser er det vanskelig å vite hva som er riktig. Enten man velger mørke eller lyse farger så må du ha noe å gå ut fra; et bilde, et tekstil, en sofa, noe du liker. Man kan ikke vite hva som er riktig eller galt hvis du ikke har noe å måle etter, avslutter interiørarkitekt Torunn Tøllefsen.

